

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21

השופטת אסתר חיות

יושבת ראש ועדת הבחירות המרכזית

ירושלים, כ"ז בחשון התשע"ו
05 יוני 2016

תר"מ 9/21

העותר: נתנאל טויטו, ראש עיריית נצרת עילית בפועל

נגד

המשיבים:

1. רונן פלוט
2. אלכסנדר גידלקין

בקשה לצו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959

בשם העותר: עו"ד עדי סדינסקי-לוי

בשם המשיב 1: עו"ד איתן הברמן; עו"ד אורי הברמן

בשם המשיב 2: עו"ד משה גרמה

החלטה

עתירה למתן צו המורה למשיבים להגיש למנכ"ל עיריית נצרת עילית הסכם שלכאורה נכרת ביניהם במסגרת הבחירות המיוחדות לראשות עיריית נצרת עילית הצפויות להתקיים 7.6.2016.

1. העותר, ראש עיריית נצרת עילית בפועל, מתמודד מול המשיב 1 על תפקיד ראש העיר במסגרת הבחירות המיוחדות לראשות עיריית נצרת עילית. לטענת העותר ביום 22.5.2016 הגיעו המשיב 2 והמשיב 1 להסכם במסגרתו הסיר המשיב 2 את מועמדותו לראשות העיר והודיע על תמיכתו במשיב 1. העותר מציין כי פנה למשיבים על מנת שימסרו את ההסכם שלטענתו נערך

עמוד 1 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

ביניהם למנכ"ל עיריית נצרת עילית, בהתאם להוראות סעיף 45א(א) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 (להלן: חוק הבחירות לרשויות המקומיות או החוק), אך נענה כי אין הסכם כזה. לטענת העותר תשובת המשיבים אינה מתיישבת עם הצהרותיהם בתקשורת לפיהן הגיעו להסכמות, ועל-כן הוא עותר לחייבם לחשוף הסכמות אלו.

2. המשיבים מצידם מתנגדים לעתירה.

המשיב 1 טוען כי דין העתירה להידחות על הסף שכן ספק אם סעיף 45א לחוק הרשויות המקומיות חל בענייננו, וזאת משום שמדובר בבחירות מיוחדות עליהן חל חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975 (להלן: חוק בחירת ראש הרשות) אשר מאמץ בסעיף 7(ב) שבו סעיפים ספציפיים מחוק הבחירות לרשויות המקומיות שסעיף 45א אינו נמנה עמם. משכך, טוען המשיב 1, קיים ספק רב אם הסמכות לדון בעתירה מוקנית ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית ולא לבית המשפט האזרחי. לגופו של עניין מצהיר המשיב 1 "באורח חד וברור" כי לא נכרת כל הסכם פוליטי בינו ובין המשיב 2 "לא בכתב ולא בעל פה".

המשיב 2 מצטרף לטענות המשיב 1 ומוסיף כי בהינתן העובדה שהמשיב 1 הוא אזרח ולא חבר מועצה, הסמכות לדון בעתירה נתונה לבית המשפט האזרחי. לגופו של עניין מצהיר גם המשיב 2 כי אין הסכם בינו ובין המשיב 1 ו"לא ניתן להציג מה שאין ומה שלא קיים".

3. בתגובתו לתשובות המשיבים, טוען העותר כי הכחשות המשיבים אינן תואמות את הודעותיהם לתקשורת ובפרט את דבריו של המשיב 2 בראיון לרדיו האזורי. אשר לטענת הסמכות טוען העותר כי המונח "בחירות" בחוק הבחירות לרשויות המקומיות כולל על פי הגדרתו בחוק גם בחירות מיוחדות לראש רשות מקומית ועל כן סעיף 45א לחוק חל גם בענייננו.

4. למען שלמות התמונה יצוין כי העתירה הוגשה תחילה ליושב ראש ועדת הבחירות האזורית כנרת, כבוד השופט סאאב דבור, אשר הורה לצדדים להתייחס לשאלת סמכותו העניינית לדון בעתירה. לאחר קבלת תגובות הצדדים, החליט השופט דבור ביום 1.6.2016 כי אין לו סמכות לדון בעתירה והעביר אותה לטיפול יו"ר ועדת הבחירות המרכזית.

5. דין העתירה להידחות.

סעיף 45א(א) לחוק הבחירות לרשויות המקומיות, העומד כאמור במוקד העתירה דנן, קובע

כי:

45א. (א) נעשה הסכם בכתב בין סיעות, בין חברי מועצה מסיעות שונות או בין חבר מועצה לבין סיעה, בקשר לאחד מאלה:

- (1) בחירת ראש רשות מקומית;
- (2) הרכבה הסיעתי של מועצת רשות מקומית;
- (3) צירוף חברי מועצה אחרי כינון המועצה;
- (4) מינוי סגן ראש המועצה,

ימסרו הצדדים את נוסחו המלא למזכיר הרשות המקומית, תוך שלושה ימים מיום החתימה ולא יאוחר מ-48 שעות לפני יום הבחירות, הצגת המועצה או הצבעת הדחה של חבר מועצה או של ראש רשות, לפי הענין, והמזכיר ימסור את הנוסח האמור לחברי המועצה תוך 24 שעות מהמועד שבו נמסר לו ההסכם.

תכליתו של סעיף 45א היא להבטיח שהסכמים פוליטיים יובאו לידיעת הציבור על-מנת שהוא יוכל לגבש עמדתו לאורם באופן מושכל שכן "אי-פרסום ההסכמים פוגע ביכולתו של ציבור הבוחרים לשקול את השיקולים הרלוונטיים בטרם יגבש עמדתו ובטרם יבחר מועמד" (רע"א 3055/05 פרומר נ' סבג, פסקה 13 (21.08.2005) (להלן: עניין פרומר)). סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן: חוק דרכי תעמולה) מסמיך את יו"ר ועדת הבחירות המרכזית ליתן צו המונע ביצוע מעשה עבירה לפי פרק ט' לחוק הבחירות לרשויות המקומיות בלבד ואילו סעיף 45א נכלל בפרק ו' לחוק. על כן התעוררה בעבר השאלה האם יש ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית סמכות לדון בעבירות לפי סעיף זה. בתר"מ 132/20 דעבול נ' סיעת "רק הראשון בראשות דב צור" (6.10.2013) (להלן: עניין דעבול) קבע השופט ס' ג'ובראן כי אף שסעיף 45א אינו נכלל בפרק ט' לחוק הבחירות לרשויות המקומיות, נוכח העובדה שסעיף 93(5) בפרק ט' לחוק קובע כי גם מי "שמפר הוראה מהוראות החוק שלא נזכרה בפרק זה" ייחשב כעובר עבירה לפי החוק, קונה יו"ר ועדת הבחירות המרכזית סמכות ליתן צו למניעת עבירה גם לפי סעיפים בפרקים אחרים בחוק, ובהם סעיף 45א.

6. בענייננו, מתעוררת שאלה שונה, שכן החוק החל על הבחירות המיוחדות לראשות עיריית נצרת עילית הוא חוק בחירת ראש הרשות המחיל על עצמו סעיפים נבחרים בלבד מחוק הבחירות לרשויות המקומיות בשינויים המחויבים אשר סעיף 45א אינו נמנה עמם (ראו סעיף 7(ב) לחוק הבחירות לראש הרשות). שאלה נוספת שמעלה המשיב 2 היא השאלה אם יש לראות בהסכם בין אזרח (המשיב 1) ובין חבר מועצה (המשיב 2) הסכם שחל עליו סעיף 45א לחוק, וזאת נוכח העובדה

עמוד 3 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون، أورشليم القدس، 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

שהסעיף מדבר ב"הסכם בכתב בין סיעות, בין חברי מועצה מסיעות שונות או בין חבר מועצה לבין סיעה, בקשר לאחד מאלה" [ההדגשות לא במקור] (להגדרת המונח סיעה ראו סעיף 125א לפקודת העיריות [נוסח חדש]).

הטיעונים והשאלות שמעלים המשיבים בסוגיית הסמכות יש בהם טעם, אך אין נדרשת בהם הכרעה במקרה דנן ואיני רואה על כן צורך לטעת בכך מסמרות. זאת משום שאף אם אניח לטובת העותר כי יו"ר ועדת הבחירות המרכזית מוסמך לדון ולהכריע בעתירה זו לגופה, דין העתירה להידחות.

7. העותר נסמך בטיעונו על עניין דעבול בו ניתן על-ידי יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, השופט ס' ג'ובראן, צו האוסר על סיעות שונות במועצת העיר ראשון לציון להפר את הוראת סעיף 45 לחוק הבחירות לרשויות המקומיות, ונקבע כי ככל שנחתמו הסכמים קואליציוניים עליהן לפעול בהתאם לחוק ולשלוח אותם למזכיר העירייה. בעניין דעבול, בשונה מענייננו, הסכימה סיעתו של ראש העיר שעמה לכאורה נחתמו ההסכמים, למתן הצו המבוקש ואילו בענייננו טוענים המשיבים, תוך שהם תומכים את טיעוניהם בתצהירים, כי אין ביניהם כל הסכם פוליטי בכתב או בעל-פה. ההודעות לתקשורת שהציג העותר בעתירתו ובתשובתו, אין בהן כדי לסתור הצהרות מפורשות אלו ואין, אפוא, מקום לחייב את המשיבים לחשוף הסכם שהם מצהירים ושבים ומצהירים שאינו קיים.

העתירה נדחת. אין צו להוצאות.

ניתנה היום, כ"ו באייר התשע"ו (3.6.2016).

אסתר חיות
שופטת בית המשפט העליון
יושבת ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-21